

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : |94019529-101.07.04-E.3339
BAŞVURU NO : 2017/11323
KARAR TARİHİ : 05/03/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :
BAŞVURUYA KONU İDARE : 1-) Kara Kuvvetleri Komutanlığı
2-) Milli Savunma Bakanlığı
BAŞVURUNUN KONUSU : 2629 sayılı Kanunda uçuş teknisyenleri lehine bir düzenleme yapılması talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 5.9.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, uçuş teknisyenlerinin özlük hakları konusunda idarenin adaletsiz ve hakkaniyetsiz davrandığını, 2629 sayılı Kanunda; 666 sayılı KHK ve 671 sayılı KHK ile 2014 yılında çıkarılan Yan Ödeme **Kararnamesi** kapsamında düzenlemeler yapıldığını, bu üç düzenleme ile pilot, seyrüsefer subayı, silah sistem subayı ve taktik koordine subayı personelinin özlük haklarının iyileştirildiğini, ancak astsubay statüsündeki uçuş ekibi personelinin özlük haklarında ise kayda değer bir artış olmadığını, dolayısıyla bu durumun aynı hava aracı içerisinde pilotla birlikte görev yapan uçuş ekibi personelinin moral ve motivasyonunu olumsuz etkilediğini belirterek, 2629 sayılı Tazminat Kanununda uçuş operatörleri ve uçuş teknisyenleri lehine bir düzenleme yapılarak özlük haklarında makul bir iyileştirilme yapılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kara Kuvvetleri Komutanlığının konuya ilişkin 29/12/2017 tarih ve 22282378-1300-7247-17 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

2.1. KKY 1-23 K.K. Hava Araçları Bakım Yönergesinde Uçuş Makinisti “Yurt içi veya yurt dışı hava aracı teknisyen okul veya kurslarını bitiren ve uçuculuğu yetkili makamlarca onaylanan, hava aracının bakımını, uçuş görevini, ayrıca uçtuğu haça aracının teknik talimnamelerindeki uçuş mühendisliği ile ilgili görevleri, vinç ve harici yük operatörlüğü, silah operatörlüğü, kabin amirliği, VIP vb. görevleri

yerine getirmekle sorumlu olan uçucu personel” olarak tanımlandığı, ayrıca KKY 1-1 (B) Kara Havacılığı Genel Uçuş Kuralları Yönergesine göre hava aracı içinde görev yapan personel; birinci ve ikinci pilot, uçuş teknisyeni, arama kurtarma ihtisaslı personel (AKİP), kapı/pencere makineli tüfek nişancısı (K/PMTN), sağlık personeli, insanlı keşif uçağı (İKU) faydalı yük işletmeni, ve İKU görev koordinatörü olarak sayıldığı,

2.2. 2629 sayılı Kanun’dan faydalanan personele, kıstas aylığın sırası ile kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen yüzde rakamına ve yine aynı kanuna Ek’li cetvelde belirtilen hizmet yılına ait rakama uygulanması sonucu bulunan tutarın aylık uçuş tazminatı olarak ödendiği, K.K.K. lığında 20 yıl hizmeti olan uçuş teknisyenlerinin de içinde yer aldığı uçuş ekibi için %71 olduğu, yıllık uçuş tazminatının belirlenmesinde ise; 2629 sayılı Kanunun 7/h maddesinde yer alan “a” bendi kapsamına giren personele (pilot, seyrüsefer subayı, silah sistem subayı vs.) aynı bentte belirtilen zorunlu uçuş saatinden fazla uçtukları her uçuş saati için uçuş hizmet yılının son ayındaki uçuş tazminatının; jet pilotları, pervaneli pilotları, silah sistem subayları, ve seyrüsefer subayları için %7’si, taktik koordine subayları ile uçuş ekibi ve görev ekibi personeli için %5,5’i oranında ayrıca her yıl toptan ödeme yapıldığı ve bu ödemenin yapılmasında 80 saatten fazla uçuşların dikkate alınmadığı,

2.3. 2629 sayılı Kanuna göre ödenen tazminatların Kanunun 3’üncü maddesinde tanımlanan statülere ve hizmet yılına göre ödendiği, kanunda belirlenen rakamların, personelin temininde ve yetiştirilmesinde yaşanan güçlükler, TSK’nın kadro ihtiyaçları ve personelin sahip olduğu sorumluluk vb. hususlar dikkate alınarak belirlendiği, TSK personeline ödenen tazminatlar ve diğer mali haklar 926 sayılı TSK Personel Kanunu ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlendiği, bu kapsamda mali haklar rütbe esasına göre ödenmekle birlikte 926 sayılı Kanunun Ek-2 üncü maddesine göre yapılan ve her yıl yayımlanan Yan Ödeme Kararnamesi ile belirlenen iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük zammı ve mali sorumluluk tazminatı ödemelerinde personelin rütbesi yanında görevinin de dikkate alındığı,

2.4. K.K.K. lığında görevli uçuş teknisyenlerinin niteliği ve istihdam edildikleri iş gereği özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, bu kapsamda 671 sayılı KHK ile özlük hakları iyileştirilen jet ve pervaneli pilotlar gibi uçuş ekibi astsubaylarının da özlük haklarının iyileştirilmesi için 2629 sayılı Kanunun 4’üncü maddesinde belirtilen oranın %71’den %81’e, Kanunun 7/h maddesinde belirtilen oranın ise %5,5’den %7’ye çıkarılması 07/04/2017 tarihinde Milli Savunma Bakanlığına teklif edildiği, ayrıca 2014 yılı Yan Ödeme Kararnamesi ile 13 yıl ve daha fazla hizmeti olan jet ve pervaneli pilotlara 30.000-45.000 puan olarak verilen temininde güçlük zammının aynı hizmet yılını tamamlayan uçuş teknisyenlerine de 20.000-35.000 puan verilmesi hususu 24/11/2017 tarihinde Genelkurmay Başkanlığına teklif edildiği,

2.5. Kara Kuvvetlerinin ağırlıklı olarak helikopterlerden oluşan hava araçlarında pilotlarla benzer şartlarda görev yapan uçuş teknisyenlerinin ilave tazminatlarında yapılacak bir iyileştirmenin askeri hiyerarşi de olumsuz bir sonuç doğurmayacağı, aynı hava aracı içinde görev yapan teknisyen personelin özlük haklarının iyileştirilmesinin hava aracı içerisinde paylaştığı risk ve tehlike, personel temininde ve yetiştirilmesinde yaşanan güçlükler ve diğer hususlar dikkate alındığında bu personelin moral ve motivasyonuna olumlu katkı sağlayacağı değerlendirildiği,

3. Milli Savunma Bakanlığının konuya ilişkin 13/12/2017 tarih ve 33827891-1300-271243-17 sayılı yazısında özetle;

3.1. Uçuculara ödenecek tazminat en yüksek devlet memuru aylığının, uçuş ekibi için 2629 sayılı Kanunun 4’üncü maddede belirlenen oran ile çarpılması sonucu bulunan miktarın, ek cetvelde hizmet yılları karşılığında gösterilen oranlarla çarpılmasıyla bulunduğu, ödenen tazminat miktarının kanunun

4 üncü maddesinde yer aldığı ve uçuş ekibi subaylar için %73, astsubaylar için %71 kıstas aylık uygulandığı,

3.2. Uçuş teknisyenlerinin ek cetvelde yer aldığı “Uçuş Ekibi Personeli/E Hizmet Grubu” tazminat oranlarının artırılmasına yönelik tekliflerin, ilgili birimler ile koordineyi müteakip yasalaşması maksadıyla çalışmalara başlanabileceği ve söz konusu “E Hizmet Grubu” tazminat oranlarının artırılmasının, diğer hizmet grubundan tazminat alan personelde de artışa yönelik beklenti oluşturacağı ve taleplerin yasalaşması halinde bütçeye ilave yük getireceği, ayrıca Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı içerisindeki hiyerarşiyi etkileyeceği,

3.3. Olağanüstü hal döneminde yapılan değişikliklerin hain darbe girişimi sonucunda ortaya çıkan ve ihtiyaç duyulan personel zafiyetinin giderilmesi, pilot temininin cazip hale getirilmesi ve ülke güvenliğinin etkin bir şekilde sağlanabilmesi maksadıyla yapıldığı, aynı hava aracı içerisinde aynı risk ve tehlikeyi paylaşan personele farklı tutarları bulan tazminatlar ödense de tazminat tutarlarının belirlenmesinde her statüde farklılık gösteren eğitim, personelin almış olduğu sorumluluk, iş riski ve güçlüğü ile temininde yaşanan güçlük göz önüne alındığı,

3.4. Uçuş teknisyenleri; görev yaptığı ulaştırma uçağının uçuş el kitabında belirtilen kontrolleri yaptığı ve uçağı uçuşa hazırladığı, hava yolu ile ulaşımı yapılacak personel ve malzemenin uçağı yüklenmesini, boşaltılmasını, ağırlık ve denge sınırlarına uygun olarak planlanmasını ve yük bölmesine emniyetle alınmasını sağladığı, ulaştırma ve atma, atlatma görevleri için uçak konfigürasyon ve sistemlerinin fonksiyon kontrollerini yaptığı, uçuşun bütün safhalarında uçuş el kitaplarında ve kontrol listelerinde belirlenmiş görevleri icra etmek ile görevlendirildiği, ayrıca personelin bu görevlerini kargo ve yakıt ikmal uçaklarında da gerçekleştirildiği, ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında: *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.”*

5. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında: *“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”*

6. 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun,

6.1. “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinin (p) bendinde: *“Uçuş ekibi ve uçuş ekibi adayı: Uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber fiilen uçarak, hava vasıtasının uçurulmasına katılmaları gerekli olan ve uçuş ekibi sertifikası Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca onaylanan ve bu niteliğini muhafaza eden, pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı ve taktik koordine subayı dışında kalan kişilerdir. Uçuş ekibi olmak için ilgili hava vasıtasında fiilen eğitime başlayan kişi veya kişilere de uçuş ekibi adayı denir.”*

6.2. “Uçuculara ödenecek tazminat” başlıklı 4’üncü maddesinin (f) bendinde: “...Uçuş ekibi astsubayları ile adaylarına kıstas aylığın % 71’i, ... üzerinden bu Kanuna ek cetvelde hizmet yılları (adaylar için birinci hizmet yılı) karşılığında gösterilen oranda aylık uçuş tazminatı ödenir...”

6.3. “Tazminatın ödenme şartları ve kesilmesi” başlıklı 7’inci maddesinin (a) bendinde: “Pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı, taktik koordine subayı, uçuş ekibi ve görev ekibi personelinin uçuş tazminatı alabilmeleri için bir yılda en az;

1. Uçuş hizmeti 10 yıldan az veya tüm uçuşu 1500 saatin altında olanların 60 saat,
2. Uçuş hizmeti 10-20 yıl veya tüm uçuşu 1500-2500 saat arasında olanların 30 saat, 3.

Uçuş hizmeti 20 yıldan veya tüm uçuşu 2500 saatten fazla olanların 15 saat, uçuş yapmaları şarttır.”

6.3.1. Aynı maddenin (h) bendinde: (a) bendi kapsamına giren personele, aynı bentte belirtilen zorunlu uçuş saatinden fazla uçtukları her uçuş saati için uçuş hizmet yılının son ayındaki uçuş tazminatının; jet pilotları, pervaneli pilotları, silah sistem subayları ve seyrüsefer subayları için %7’si, taktik koordine subayları ile uçuş ekibi ve görev ekibi personeli için %5,5’i oranında ayrıca her yıl toptan ödeme yapılır. Bu ödemenin yapılmasında 80 saatten fazla uçuşlar dikkate alınmaz. Ancak, görev ve hizmet ihtiyaçları nedeniyle kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenen ve Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan bilfiil uçuş gerektirmeyen kadro görev yerlerine atanan veya bu kadro görev yerlerinde görevlendirilenlerden, 10’uncu uçuş hizmet yılını tamamlamış ve toplam uçuşu 1000 saatten fazla olan pilot, silah sistem subayları, seyrüsefer subayları ve uçuş ekibi personeline (a) bendinde belirtilen zorunlu uçuş saatlerini tamamlamaları şartı ile 80 saatlik uçuş karşılığının %80’i yıllık uçuş tazminatı olarak ödenir. %80 oranı, 18 uçuş hizmet yılını dolduran jet pilotları için %160 olarak uygulanır. Bu şekilde ödenen tazminat, damga vergisi hariç hiçbir vergiye tabi tutulmaz. Zorunlu uçuş veya dalış saatlerinin (d) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca indirilmesi halinde, bu ödemelerin hesabında indirimli süreler dikkate alınır.” düzenlemeleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7. İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusuna ilişkin “Tavsiye Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuran, 1 numaralı paragrafta yer verildiği üzere uçuş teknisyenlerinin özlük hakları konusunda ilgili idarenin adaletsiz davrandığını, bu kapsamda yapılan düzenlemeler ile pilot, seyrüsefer subayı, silah sistem subayı ve taktik koordine subayı personelinin özlük haklarının iyileştirildiğini, ancak astsubay statüsündeki uçuş ekibi personelinin özlük haklarında ise kayda değer bir artış olmadığını, bu durumdan olumsuz etkilediğini, dolayısıyla 2629 sayılı Tazminat Kanununda kendi lehlerine bir düzenleme yapılmasını talep etmektedir. Kara Kuvvetleri Komutanlığı ise 2 numaralı paragrafta belirtildiği üzere; uçuş teknisyenlere yapılacak bir iyileştirmenin askeri hiyerarşiyi olumsuz etkilemeyeceğini ve personelin moral ve motivasyonuna katkı sağlayacağını belirtirken, Milli Savunma Bakanlığınca verilen cevapta ise 3 numaralı paragrafta işaret edildiği üzere; uçuş

teknisyenleri lehine yapılacak bir iyileştirmenin diğer hizmet grupları üzerinde de bir beklenti oluşturacağını ve bütçeye fazladan yük getireceğini belirtmektedir.

9. Türk Silahlı Kuvvetlerinde uçuş, paraşüt, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerini yerine getirecek personelin özlük hakları 28/02/1982 tarihli 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ile düzenlenmiştir. 2629 sayılı Kanunda uçuş teknisyenlerinin doğrudan bir tanımının olmadığı, ancak kanunun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin “p” bendinde “Uçuş ekibi ve uçuş adayı” tanımlaması yapılarak, uçuş teknisyenlerinin de bu grup içerisinde yer aldığı varsayıldığı, bu tanıma istinaden uçuş teknisyenleri; uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber fiilen uçarak, hava vasıtasının uçurulmasına gerekli olan ve uçuş ekibi sertifikası Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca onaylanan ve bu niteliğini muhafaza eden, pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı ve taktik koordine subayı dışında kalan kişiler olduğu, ayrıca uçuş ekibi olmak için ilgili hava vasıtasında fiilen eğitime başlayan kişi veya kişilerin de uçuş ekibi adayı olarak tanımlandığı görülmüştür.

10. 2629 sayılı Kanunun incelenmesinde; Kanunun 4 üncü maddesi gereği uçucu personele yapmış oldukları görev nedeniyle “aylık uçuş tazminatı” ödendiği, aylık uçuş tazminatı ise; ilgili kanunun 4 üncü maddesinin “f” bendinde uçuş ekibi astsubayları ile adaylarına kıstas aylığın %71’i üzerinden bu Kanuna ek cetvelde hizmet yılları karşılığında gösterilen oranda aylık uçuş tazminatı ödendiği, ayrıca yine aynı Kanunun 7 nci maddesinin “h” bendine istinaden pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı, taktik koordine subayı, uçuş ekibi ve görev ekibi personeline zorunlu uçuş saatinden fazla uçtukları her uçuş saati için uçuş hizmet yılının son ayındaki uçuş tazminatının; jet pilotları, pervaneli pilotları, seyrüsefer subayları vs. için %7’si, taktik koordine subayları ile uçuş ekibi ve görev ekibi personeli için %5.5’i oranında her yıl toptan ödeme yapılarak yıllık uçuş tazminatı verildiği ve bu ödemenin hesaplanmasında da 80 saatten fazla uçuşların dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

11. Somut olay değerlendirildiğinde; başvuranın Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu uçuş teknisyeni olarak görev yaptığı, 2629 sayılı Kanun ve Kara Kuvvetleri Yönergesi kapsamında görevinin tanımı olarak ise; uçmakta olan bir hava vasıtasının içinde pilot ile beraber bulunduğu, uçuş öncesinde hava aracını uçuşa hazır hale getirdiği ve uçuş sırasında sorunsuz olarak uçuşun devamını sağlamak üzere aracı kullanan pilotun bu işlevine teknik destek sağladığı, ve hava aracının uçurulmasına katılımlarının zorunlu olduğu, bu Kanun kapsamında uçucu personelin aylık ve yıllık uçuş tazminatlarında Kanunun Ek Cetvelindeki hizmet gruplarının belirleyici olduğu, yıllık uçuş tazminatında ise uçucu personelin Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen zorunlu uçuş saatinden fazla uçtukları her uçuş saati için uçuş hizmet yılının son ayındaki uçuş tazminatının Kanunda belirtilen oranında her yıl toptan ödeme yapıldığı ve 80 saatten fazla uçuşların dikkate alınmadığı anlaşılmıştır.

12. 02/11/2011 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 2629 sayılı Kanunda değişikliğe gidildiği, bu çerçevede başvuru konusu ile alakalı olarak Kanunun 4 ve 7 inci maddeleri ile Ek Cetvelinde düzenleme yapıldığı, somut olayla ilgili Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklikler incelendiğinde;

	666 sayılı KHK öncesi uçuculara ödenecek aylık uçuş tazminat oranları	666 sayılı KHK ile getirilen düzenleme sonucu uçuculara ödenecek aylık uçuş tazminat oranları
--	--	--

Jet pilotu ve adaylarına	Kıstas aylığının % 100'ü	a-) Uçuş hizmet yılı 15 yıl ve daha yukarı olanlar için kıstas aylığının % 130'u b-) 15 yıldan az olanlar için kıstas aylığının % 116'sı
Pervaneli pilot ve adaylarına	Kıstas aylığının % 70'i	a-) Uçuş hizmet yılı 15 yıl ve daha yukarı olanlar için kıstas aylığının % 95'i b-) 15 yıldan az olanlar için kıstas aylığının % 83'ü
Silah sistem subayı ve adaylarına	Kıstas aylığının % 90'ı	Kıstas aylığının % 100'ü
Uçuş ekibi astsubayı ve adaylarına	Kıstas aylığının % 65'i	Kıstas aylığının % 71'i

666 sayılı KHK ile 2629 sayılı Kanunda değişiklik yapılmadan önce uçuş ekibi astsubaylarının aylık uçuş tazminat oranları kıstas aylığının % 65'i iken, 666 sayılı KHK ile yapılan değişiklikle birlikte uçuş ekibi astsubaylarının aylık uçuş tazminat oranları kıstas aylığının % 71'i olarak düzenlenmiş olup, yapılan düzenleme ile birlikte tüm uçucu personelin aylık uçuş tazminatlarının hesaplanmasını belirleyen kıstas aylık katsayılarında yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere kademeli birer artış yapıldığı görülmüştür.

13. 666 sayılı KHK ile yapılan bir diğer düzenleme ise Kanunun 7 nci maddesindeki yıllık uçuş tazminatları ile ilgili olup, pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı, taktik koordine subayı, uçuş ekibi ve görev ekibi personelinin uçuş tazminatı alabilmeleri için bir yılda en az; Uçuş hizmeti 10 yıldan az veya tüm uçuşu 1500 saatin altında olanların 60 saat,

Uçuş hizmeti 10-20 yıl veya tüm uçuşu 1500-2500 saat arasında olanların 30

saat, Uçuş hizmeti 20 yıldan veya tüm uçuşu 2500 saatten fazla olanların 15 saat,

uçuş yapmalarının şart olduğu,

Ayrıca Kanunun 7 nci maddesinin "h" bendinde ise; pilot, silah sistem subayı, seyrüsefer subayı, taktik koordine subayı, uçuş ekibi ve görev ekibi personeli yukarıda belirtilen zorunlu uçuş saatinden fazla uçtukları her uçuş saati için uçuş hizmet yılının son ayındaki uçuş tazminatının jet pilotları ve pervaneli pilotları için % 5,2'si, silah sistem subayları, seyrüsefer subayları ve taktik koordine subayları ile uçuş ekibi ve görev ekibi personeli için % 5,5'i oranında ayrıca her yıl toptan ödeme yapıldığı, bu ödemenin yapılmasında 80 saatten fazla uçuşların dikkate alınmadığı, ... şeklinde ifade edildiği, ancak daha sonra 17/08/2016 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 671 sayılı KHK ile yukarıda belirtilen oranların jet pilotları, pervaneli pilotları, silah sistem subayları ve seyrüsefer subayları için % 7'i olarak artırıldığı, taktik koordine subayları ile uçuş ekibi ve görev ekibi personeli için ise bu oranın yine % 5.5 olarak aynı kaldığı tespit edilmiştir.

14. Yine 666 sayılı KHK ile birlikte 2629 sayılı Kanunun Ek Cetvelinde düzenlemeye gidilerek tazminat oranlarını belirlemeye yarayan hizmet grupları aşağıdaki tabloya göre düzenlenmiş olup;

A- Hizmet Grubu: Jet Pilotu, Pervaneli Pilotu, Silah Sistem Subayı

B- Hizmet Grubu: ADS Pilotu, Denizaltıcı Subay, Denizaltıcı Astsubay, Dalgıç, Kurbağa Adam

C- Hizmet Grubu: Seyrüsefer Subayı, Taktik Koordine Subayı, Uçuş Ekibi Personeli, Görev Ekibi Personeli, Paraşütçü

17/08/2016 tarihinde Resmi Gazete yayımlanan 671 sayılı KHK ile Kanunun Ek Cetvelinde yeniden bir düzenleme yapıldığının görüldüğü, yapılan değişiklik neticesinde Ek Cetvelin aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi düzenlendiği;

A- Hizmet Grubu: Jet Pilotu

B- Hizmet Grubu: Pervaneli Pilotu

C- Hizmet Grubu: Silah Sistem Subayı

Ç- Hizmet Grubu: Seyrüsefer Subayı

D- Hizmet Grubu: ADS Pilotu, Denizaltıcı Subay, Denizaltıcı Astsubay, Denizaltıcı Uzman Erbaş, Dalgıç, Kurbağa Adam,

E- Hizmet Grubu: Taktik Koordine Subayı, Uçuş Ekibi Personeli, Görev Ekibi Personeli, Paraşütçü

671 sayılı KHK'dan önce A,B,C hizmet grupları şeklinde belirlenen Ek Cetvel bu değişiklikle birlikte A,B,C,Ç,D,E hizmet grupları şeklinde tasnif edilerek, Ç,D ve E olarak yeni hizmet gruplarının oluşturulduğu, yeni düzenlemeye göre Kanunun önceki halinde A hizmet grubunda bulunan Jet Pilotu, Pervaneli Pilotu ve Silah Sistem Subayı sırasıyla; A,B ve C hizmet grubu şeklinde ayrı ayrı olarak belirtildiği, ancak daha önce C hizmet grubunda yer alan Seyrüsefer Subayı, Taktik Koordine Subayı, Uçuş Ekibi Personeli, Görev Ekibi Personeli, Paraşütçü personel arasından Seyrüsefer Subayının Ç hizmet grubunda ayrı olarak düzenlendiği, daha önce B hizmet grubunda bulunan ADS Pilotu, Denizaltıcı Subay, Denizaltıcı Astsubay, Denizaltıcı Uzman Erbaş, Dalgıç, Kurbağa Adam personellerinin D hizmet grubunda yer aldığı ve Taktik Koordine Subayı, Uçuş Ekibi Personeli, Görev Ekibi Personeli, Paraşütçü personellerin ise E Hizmet Grubunda düzenlendiği, ayrıca 671 sayılı KHK ile 27 hizmet yılı üzerinden hesaplanan tazminat oranları 23/10/2016 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 676 sayılı KHK ile 23 hizmet yılı olarak belirlendiği ve 666 sayılı KHK ile düzenlenen A,B,C Hizmet Gruplarına karşılık gelen tazminat oranları, 676 sayılı KHK ile karşılaştırıldığında ise; Jet Pilotu, Pervaneli Pilotu, Silah Sistem Subayı ve Seyrüsefer Subaylarına karşılık gelen hizmet gruplarının tazminat oranlarının artırıldığı, ancak D ve E (Uçuş ekibi personeli) Hizmet Gruplarına karşılık gelen tazminat oranlarında ise herhangi bir artışın olmadığı tespit edilmiştir.

15. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; uçuş tazminatlarının 2629 sayılı Kanunda düzenlendiği, ilgili Kanunda müteaddit zamanlarda bazı değişikliklerin yapıldığı, ancak özellikle 666, 671 ve 676 KHK'larla yapılan düzenlemelerde başvuruya konu tazminat oranlarında farklılaştırılmaya gidildiği, bu kapsamda Ek Cetvelde "E" hizmet grubunda yer alan uçuş ekibi personeli ile ilgili yapılan değerlendirmede; yaptıkları işin mahiyeti göz önüne alındığında; uçmakta olan hava aracının içinde pilot ile beraber fiilen buldukları ve hava aracının uçurulmasına katılımlarının zorunlu oluşu, pilot, seyrüsefer subayı ve silah sistem subaylarında olduğu gibi oldukça fazla uçuş saati ve riskine sahip olduğu, görev yaptıkları hava aracının her sortisinde de bulunmalarının mecburi olduğu anlaşılmıştır.

16. 2629 sayılı Kanuna göre ödenen tazminatların subay-astsubay dengesine göre belirlenmediği, Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan statü ve hizmet yılının esas alındığı, hizmet gruplarına karşılık gelen oranların ise personelin temininde ve yetiştirilmesinde yaşanan güçlükler, silahlı kuvvetlerin kadro ihtiyaçlar ve personelin sahip olduğu sorumluluk vs. gibi hususların dikkate alındığı, **ayrıca gönderilen bilgi ve belgelerden Kara Kuvvetleri Komutanlığında görevli uçuş teknisyenlerinin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların 07/04/2017 tarihinde**

Milli Savunma Bakanlığına, 2014 yılı Askeri Personel Yan Ödeme Kararnamesi ile 13 yıl ve daha fazla hizmeti olan jet ve pervaneli pilotlara 30.000-45.000 puan olarak verilen temininde güçlük zammının aynı hizmet yılını tamamlayan uçuş teknisyenlerine de 20.000-35.000 puan olarak verilmesi hususunun 24/11/2017 tarihinde Genelkurmay Başkanlığına teklif edildiği, yine Kara Kuvvetleri Komutanlığınca yapılan değerlendirmede görev yapan uçuş teknisyenlerinin ilave tazminatlarında yapılacak bir düzenlemenin askeri hiyerarşide olumsuz sonuç doğurmayacağı, uçuş tazminatlarında değişiklik yapılmamış olmasının kendilerinin ve aynı hava aracında görev yapan uçucuların moral ve motivasyonunu olumsuz olarak etkileyebileceği, dolayısıyla aynı hava aracı içinde görev yapan uçuş teknisyeni personelinin özlük haklarının iyileştirilmesinin hava aracı içerisinde paylaştığı risk ve tehlike, personel temininde ve yetiştirilmesinde yaşanan güçlükler ve diğer hususlar dikkate alındığında bu personelin moral ve motivasyonuna katkı sağlayacağı değerlendirildiği belirtilmiştir.

17. Bu bağlamda yapılan düzenlemelerle diğer hizmet gruplarına göre uçuş teknisyenlerinin almış olduğu tazminatlarla ilgili olarak, düzenleme yapılması kanaati olduğundan Milli Savunma Bakanlığının koordinasyonunda yapılması muhtemel değişikliklerde yukarıda belirtilen hususların hakkaniyet boyutuyla dikkate alınması değerlendirilmiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde, tam ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, bu bakımdan idarenin *"kanunlara uygunluk", "makul sürede karar verme", "hesap verilebilirlik", "kararların gerekçeli olması" ve "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi"* ilkelerine uygun davrandığı tespit edilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19. 6328 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse dava açma süresinden (varsa) arta kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR Açıklanan gerekçelerle BAŞVURUNUN KABULÜNE;

2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununda Milli Savunma Bakanlığının koordinasyonunda yapılması muhtemel değişikliklerde, uçuş teknisyenlerine yönelik yukarıda belirtilen hususlarında hakkaniyet boyutuyla dikkate alınması yönünde **MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINA ve KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanunun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Milli Savunma Bakanlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığınca bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna, Kararın BAŞVURAN, MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI ile KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞINA tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi